

Selvitys vakuutussäästöille vuonna 2020 annetusta kokonaistuotosta

Kohtuusperiaate ja yhtiön pitkän aikavälin tavoitteet kokonaistuotolle

Vakuutusyhtiölain mukaan henkivakuutusyhtiöiden tulee seurata ns. kohtuusperiaatetta niiden vakuutusten osalta, jotka vakuutus sopimuksen mukaan ovat oikeutettuja lisätuihin.

Aktia Henkivakuutus Oy:n pitkän aikavälin tavoitteena on antaa lisätuihin oikeutetuille vakuutuksille kokonaistuotto, joka on verrattavissa Suomen valtion joukkovelkakirjalainojen tuottoon. Kokonaistuotolla tarkoitetaan laskuperustekorona ja vuosittain vahvistettavien asiakashyvitysten yhteenlaskettua summaa ennen kuluja ja veroja. Yhtiön tavoitteena on, että korkotuottoisten eläkevakuutussäästöjen kokonaistuotto on korkeampi kuin Suomen valtion kymmenvuotisten joukkovelkakirjalainojen tuotto ja että korkotuottoisten säästövakuutusten säästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion viisivuotisten joukkovelkakirjalainojen tuotto. Lisäksi yhtiön vakavaraisuuden on pysyttävä tasolla, joka mahdollistaa lisätujen maksun asiakkaille sekä voitonjaon osakkeenomistajille.

Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain lisätujen tason. Lisätujen tasoon vaikuttavat yleinen korkotilanne sekä yhtiön sijoitussalkun tuotto. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön mahdollisuuksia täyttää sille asetettuja vakavaraisuusvaatimuksia. Vahvistettaessa lisätujen tasoa yhtiö pyrkii jatkuvuuteen.

Yhtiön tavoite lisätujen tasojen osalta on voimassa toistaiseksi. Aktia Henkivakuutus Oy:n hallituksella on vakuutusyhtiöitä koskevan lainsäädännön perusteella oikeus tehdä muutoksia tavoitteisiin ja periaatteisiin. Kohtuusperiaatteen soveltaminen ja lisätujen jakaminen ei ole osa vakuutus sopimusta.

Korkotuottoisille eläkevakuutuksille asetettu kokonaistuottotavoite on sidottu Suomen valtion kymmenvuotisten joukkovelkakirjalainojen tuottoon, koska kymmenen vuoden aikajakso vastaa eläkevakuutuskannan keskimääräistä sopimusaikaa. Korkotuottoisten säästövakuutusten sopimusaika on yhtiössä lyhyempi, joten niiden kokonaistuottotavoite on sidottu Suomen valtion viisivuotisten joukkovelkakirjalainojen tuottoon. Suomen valtion kymmenvuotisten joukkovelkakirjalainojen tuotto on historiallisesti katsottuna ollut korkeampi kuin Suomen valtion viisivuotisten joukkovelkakirjalainojen tuotto.

Eläkevakuutusten takaisinosto-oikeus on rajoitettu, ja ne ovat pääsääntöisesti pitkäaikaisempia kuin säästövakuutukset, jotka voidaan nostaa ennen sovitun säästöajan päättymistä. Yhtiön tavoitteena on tukea pitkäaikaista säästämistä, ja yhtiö katsoo perustelluksi maksaa korkeampaa kokonaistuottoa eläkesäästämiselle kuin vastaavan laskuperustekorona omaaville säästövakuutuksille.

Yhtiö on käyttänyt vakuutustoiminnasta syntynyttä ylijäämää vakavaraisuuden vahvistamiseen. Uusmyynnissä ei ole vakuutuksia, jotka olisivat oikeutettuja lisätuihin. Osinkoa ei ole maksettu viimeiseltä viideltä tilikaudelta ja hallitus esittää, ettei osinkoa makseta kuluvalle tilikaudelle.

Vakuutussäästöille annetut kokonaishyvitykset vuonna 2020

Sijoitustoiminta, vakavaraisuus ja yleinen korkotaso vuonna 2020

Yhtiön sijoitusten tuotto käyvin arvoin laskettuna oli 3,8 prosenttia (0,5 prosenttia ilman Försäkring-saktiebolaget Liv-Alandian vakuutuskannan siirtymisen yhteydessä merkittyjä pääomalainoja) sen ollessa 3,9 prosenttia koko vuoden 2019 osalta. Pitkän aikavälin vakaan sijoitustuoton mahdollistamiseksi ja vastatakseen vakavaraisuusvaatimukseen sijoitussalkun riskitaso pidetään alhaisena. Sijoitussalkku koostuu tällä hetkellä pääasiassa korkosijoituksista sekä pienemmältä osalta kiinteistösijoituksista.

Vuosi 2020 jää historiaan turbulentina sijoitusvuotena. Tammi- ja helmikuun 2020 rauhallisen alun jälkeen nähtiin markkinaromahdus, jollaista ei ollut nähty sitten finanssikriisin runsaat 10 vuotta aiemmin. Laukaiseva tekijä oli covid-19 -virus, jonka leviäminen alkoi Kiinasta, mutta eskaloitui maailmalaajuiseksi koronaviruspandemiaksi. Virus osoittautui jokavuotisia influenssaviruksia tapavammaksi ja johti tämän takia rajoituksiin ja ns. yhteiskuntien sulkemiseen ympäri maailmaa. Tämä johti myös massiiviseen markkinalevottomuuteen, kun negatiivisten vaikutusten talouteen pelättiin muodostuvan merkittäviksi. Näin jälkikäteen voidaan todeta vuoden 2020 globaalin BNP-kasvun olleen voimakkaasti negatiivinen (arvio -3,8 %), mutta markkinat kääntyivät voimakkaaseen nousuun jo ennen kesää keskuspankkien uusien, valtavien osto-ohjelmien sekä massiivisen elvytyksen ansiosta. Myöhemmin vuoden aikana markkinat saivat tukea myös covid-19 -rokotteen sekä Yhdysvaltain presidenttivaalituloksen myötä. Uuden presidentin, Joe Bidenin, odotetaan harjoittavan vakaampaa ja ennustettavampaa politiikkaa edeltäjänsä verrattuna. Vuonna 2021 talouskasvun odotetaan parantuvan huomattavasti heikomman 2020-vuoden jälkeen, edellyttäen että koronaviruslevinneisyys saadaan hallintaan rokotteiden avulla. Tämän markkinat ovat kuitenkin jo melko pitkälle hinnoitelleet.

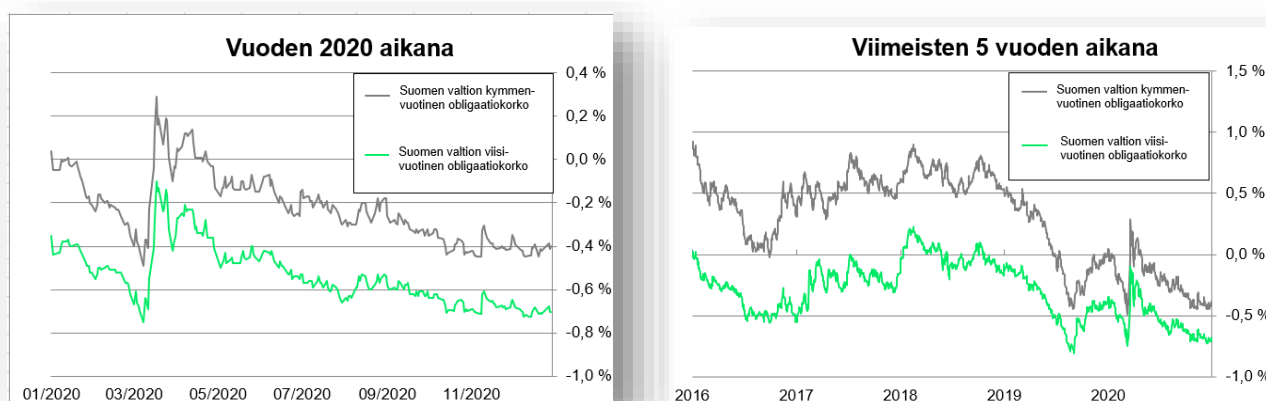
Koronakriisin alussa maalikuussa 2020 osakekurssit laskivat jyrkästi samalla kun riskipreemiot nousivat huomattavasti ja likviditeetti yrityslainamarkkinoilla huonontui merkittävästi. Valtiolainakorot euroalueella nousivat vasta kun havaittiin, että valtioiden oli lisättävä lainanottoaan melko massiivisesti tukeakseen kaikkia luvattuja elvytyspaketteja. Euroopan keskuspankki tuli kuitenkin apuun ja toi markkinoille uusia osto-ohjelmia niin valtionlainoille kuin yrityslainoillekin. Riskipreemiot ja korkotasot alkoivat laskea hitaasti mutta varmasti ja vuoden lopussa niin saksalaiset valtiokorkotasot kuin myös riskipreemioiden tasot olivat alhaisemmat kuin vuoden alussa. Osakekurssit palautuivat niin ikään hyvin, vaikka selviä eroja oli havaittavissa eri alueilla – muiden muassa

Yhdysvallat ja Suomi näkivät voimakkaan pörssinousun vuositasolla, kun taas Eurooppa ja kehittyvät markkinat nousivat vaisummin.

Salkun korkoinstrumentit antoivat niukasti positiivisen tuoton vuoden aikana. Valtiolaina- ja yritys-lainasijoitukset tuottivat parhaiten runsaat 4 prosenttia laskevien korkotasojen ansiosta, kun yritys-lainasijoitukset (+1,2 %) kärsivät jonkin verran nousevien riskipreemioiden seurauksena. Kiinteistö-vakuudelliset lainat antoivat heikon tuoton (-0,3 %), eritoten kyseisen omaisuusluokan alhaisen korkoriskin takia. Suurin osa turvatuista lainoista purettiin salkusta vuoden 2020 aikana ja työ jatkuu vuonna 2021. Sijoitukset kehittyvien maiden valtiolainoihin tuottivat vaihtelevasti – kehittyvien maiden valtiolainat paikallisissa valuutoissa tuottivat negatiivisesti (-1,0 %) nousevien riskipreemioiden ja euroa heikempien valuuttojen johdosta, samalla kun kehittyvien maiden valtiolainat ns. kovissa valuutoissa tuottivat hyvin (6,0 %). Sijoituksia Aktian Trade Finance -rahastoon kirjattiin voimakkaasti alas vuoden aikana, kun yhden perusteena olevan rahaston arvoa kirjattiin alas, mutta samanaikaisesti suurempi osa jäljellä olevista varoista maksettiin sijoittajille. Myös kiinteistösijoitusten tuotto oli vuoden aikana vähäinen joidenkin omistusten alaskirjausten johdosta.

Suomen valtion kymmenvuotisten joukkovelkakirjalainojen keskimääräinen korkotaso päivähavainnoin laskettuna vuonna 2020 oli -0,22 prosenttia ja Suomen valtion viisivuotisten joukkovelkakirjalainojen -0,53 prosenttia.

Alla olevat kuvaajat näyttävät Suomen valtion kymmenvuotisten ja viisivuotisten obligaatioiden korkokehityksen vuonna 2020 sekä viiden vuoden aikavälillä.

Vuonna 2020 myönnetyt lisäedut

Seuraavalla sivulla olevasta taulukosta ilmenee vakuutusten kokonaistuotto vuodelle 2020 vakuutusten laskuperustekoron mukaan. Kokonaistuotolla tarkoitetaan kiinteää laskuperustekorkoa ja mahdollista lisäetua asiakashyvityksen muodossa.

Yhtiö on asettanut itselleen lisäetujen osalta pitkän tähtäimen tavoitteen, joten asiakashyvitysten tasoa tulisi arvioida pidemmällä aikavälillä.

Lisäetuihin oikeutettujen vakuutustenkokonaistuotto vuonna 2020

Yksilölliset eläkevakuutukset laskuperustekorona mukaan	Laskuperustekorko	Asiakashyvyitys	Kokonaistuotto
4,5 %	4,5 %	0,0 %	4,5 %
3,5 %	3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %
1,0 %	1,0 %	0,0 %	1,0 %

Ryhmäeläkevakuutukset laskuperustekorona mukaan	Laskuperustekorko	Asiakashyvyitys	Kokonaistuotto
3,5 %	3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %
1,0 %	1,0 %	1,0 %	2,0 %

Säästövakuutukset laskuperustekorona mukaan	Laskuperustekorko	Asiakashyvyitys	Kokonaistuotto
4,5 %	4,5 %	0,0 %	4,5 %
3,5 %	3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %

Vakuutuksille annettu keskimääräinen kokonaistuotto viiden vuoden ajanjaksolta ilmenee alla olevista taulukoista.

Keskimääräinen kokonaistuotto vuoden vuoden ajanjaksolta

Yksilölliset eläkevakuutukset laskuperustekorona mukaan	Asiakashyvyitys keskimäärin 5 vuodelle	Kokonaistuotto keskimäärin 5 vuodelle	Suomen valtion 10-vuotisten joukkovelkakirjalainojen keskimääräinen korkotaso 5 vuodelle
4,5 %	0,0 %	4,5 %	0,3 %
3,5 %	0,0 %	3,5 %	0,3 %
1,0 %	0,0 %	1,0 %	0,3 %

Ryhmäeläkevakuutukset laskuperustekorona mukaan	Asiakashyvyitys keskimäärin 5 vuodelle	Kokonaistuotto keskimäärin 5 vuodelle	Suomen valtion 10-vuotisten joukkovelkakirjalainojen keskimääräinen korkotaso 5 vuodelle
3,5 %	0,0 %	3,5 %	0,3 %
2,5 %	0,0 %	2,5 %	0,3 %
1,0 %	1,0 %	2,0 %	0,3 %

Säästövakuutukset laskuperustekorona mukaan	Asiakashyvyitys keskimäärin 5 vuodelle	Kokonaistuotto keskimäärin 5 vuodelle	Suomen valtion 5-vuotisten joukkovelkakirjalainojen korkotaso 5 vuodelle
4,5 %	0,0 %	4,5 %	-0,3 %
3,5 %	0,0 %	3,5 %	-0,3 %
2,5 %	0,0 %	2,5 %	-0,3 %